

ĐHY Phạm Minh Mẫn trả lời phóng viên Jerome Boruszewski (Báo La Croix)

+HY GB Phạm Minh Mẫn

1. Ngài có thể nói gì về mối quan hệ giữa Giáo Hội và chính quyền Việt Nam?

ĐHY Phạm Minh Mẫn: Về mối quan hệ với Nhà Nước, như bài học lịch sử thế giới dạy cho biết thì mối mơn cũ là thái độ và hành vi đối đầu với dây chuyền như ng h u qu đầu th ng t o nên n n văn hoá s ch t cho m i dân t c, tôi c g ng đi theo con đ ng m i Công đ ng Vatican II đã m ra, là đ i tho i và h p tác v i m i t ch c văn hoá và tôn giáo, kinh t và chính tr trong c ng đ ng xã h i, trên c s s th t và công ích. C hai v Giáo Hoàng Gioan Phaolô II và Bênêđiô XVI đ u nh c l i con đ ng này cho các Giám m c Vi t Nam trong nh ng l n đi Ad Limina trong th p niên đ u c a thiên niên k th ba.

2. Ngài thấy thế nào về tương lai của công giáo Công Giáo ở Việt Nam sau những thách thức nào? Điều gì làm ngài vui lòng tin? Điều gì làm ngài lo âu?

ĐHY Phạm Minh Mẫn: Điều gì làm cho tôi vui lòng tin vào tương lai của công giáo tại Việt Nam, là niềm tin Kitô giáo, niềm tin vào Lời Cứu Độ, là Đ ng đ n đ n Chân Lý tròn đ y, Tình Th ng vô biên và S S ng đ i dào. L i đ c ghi l i trong Sách Thánh, L i đ m r vào trong đ i s ng Giáo Hội, L i nh h t gi ng đ c gieo vào n n văn hoá c a các dân t c. L ch s loài ng i xác minh ch có L i c a Chúa T o Thành và Cứ u Đ t n t i qua nh ng đ i thay và thăng tr m trong l ch s, còn m i s khác trong tr i đ t qua đi, c các n n văn minh, các ch đ xã h i, nh ng gì do trí khôn h u h n c a con ng i nghĩ ra, t o ra.

Điều gì làm cho tôi lo âu là: niềm tin đó, đ c biết n i ng i tr, n u không có đ i u ki n th p sáng b ng cách m r ng và nâng cao ki n th c đ c tin, không đ c nuôi đ ng b ng L i ban s c s ng m i, đ n đ n s phai m và suy y u, méo mó và l ch l c.

3. Có những vấn đề tranh chấp đại giữa Giáo Hội và Nhà Nước. Tại sao những vấn đề này mới ngày càng tăng thêm?

ĐHY Phạm Minh Mẫn: Các pháp luật Việt Nam sau năm 1975 đã xoá quyền tự do của người dân. Tôi không rõ những người làm điều đó có ý gì, xây dựng một xã hội gì là tiến bộ và công bằng hơn?... Những thực tế cho thấy điều đó mang đến những lợi ích, bất công và bất bình ngày càng lan rộng trong xã hội. Nguyên nhân? Có lẽ có nhiều. Tôi thấy có một nguyên nhân chính, đó là đi ngược chiều với truyền thống văn hoá cùng những giá trị đạo đức của dân tộc. Nếu văn hoá cùng những giá trị đó từ ngàn xưa được xây trên tình nghĩa đạo đức bào toàn trong lòng nhau, tình thân ái trong lòng nhau, chắc không phải trên hai thế kỷ quy định cùng bạo lực, binh đao và công bằng, văn minh và khoa học, mà thiêu hủy tình nghĩa đạo đức, thiêu hủy tình huynh đệ đùm bọc, luôn đem lợi ích của người khác, của nhân loại phát triển toàn diện của con người và đất nước.

4. Ngài có điều gì thắc mắc về chính quyền và những vấn đề nóng bỏng đó không? Nếu có, ngài nghĩ gì về cuộc đời này?

ĐHY Phạm Minh Mẫn: Vấn đề đầu tiên, thực tế tình hình bất công và bất bình kéo dài rộng khắp, từ trong hai thế kỷ Nhà Nô, cũng như từ phía các Giám mục Việt Nam, đều có những sự bất công. Cá nhân tôi cũng có những ý xem xét lại luật lệ và điều kiện của truyền thống văn hoá dân tộc, với hai thế kỷ thực tiễn toàn cầu hoá hôm nay. Hiện nay, chúng ta thấy kết quả thực. Lý do chính có lẽ là chúng ta có những thực trạng trong hai thế kỷ Nhà Nô. Đức Hồng Y Glemp, giáo chủ Ba Lan, đưa vào lời khuyên của Thánh Phaolô và kinh nghiệm bản thân, có lẽ những nhận thức là hãy kiên nhẫn và cầu nguyện. Có lẽ đưa vào lời khuyên của ông tin rằng việc điều trị tâm trí con người và liên kết tâm người nên một là công trình của Chúa Thánh Thần, và con người cần công tác với tác nhân chính.

5. Ngài có thể nói gì về sự hiện diện của Vatican trong những tranh chấp này?

ĐHY Phạm Minh Mẫn: Vatican nhận thấy chúng tôi trung thành với đức tin của Chúa và giáo huấn của Giáo Hội, tránh chấp theo lời mòn cũ, đạo đức phe phái hay thái độ lỗi lầm đi sai lầm của con người của Chúa.

6. Các thành viên Dòng Chúa Cứu Thế của giáo xứ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp TP.HCM đã nói về việc viết Bauxite trên Internet. Chánh văn phòng của Tòa Tổng Giám Mục Giáo phận Hà Nội đã nói về việc viết Đức Chiêm rằng “chúng ta hãy cầu nguyện cho đất nước được thực sự công bằng, dân chủ và văn minh.” Chắc hẳn ngài không nghĩ rằng người Công Giáo đã trở thành thành phần đi đầu chính trị khi bình luận công khai như thế về những vấn đề chính trị và khi họ

nói công khai về dân chủ trong một đất nước cộng sản?

ĐHY Phạm Minh Mẫn: Tôi nghĩ rằng mọi người trong trường hợp như câu hỏi đã nêu, đều bị chính quyền coi là công dân của Nhà Nước, còn chính họ thì coi mình là công dân có trách nhiệm và trách nhiệm của họ là đấu tranh cho quyền làm người, và họ góp phần xây dựng một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh hơn... Có một thói quen, người công giáo đã được dạy làm công dân như vậy. Tôi mong mọi người đấu tranh để hình thành một công lý và báo lý của chính quyền hiện nay cũng là bài học cho gia đình và các tổ chức xã hội noi theo.

Ngày nay, giáo huấn của Giáo Hội, được biết qua Đức Bênêđictô XVI, dạy người công giáo trước tiên hãy trở nên người công giáo thật. Khi là công giáo thật thì tự nhiên là công dân thật trong thời đại hôm nay. Nhưng thôi, người công giáo cần quên đi bài học cũ, và hãy cùng hành bài học mới này.

Giới hạn trách nhiệm và đời sống thì chính họ tác xây dựng và phát triển đất nước, họ có trách nhiệm liên đới tới đời sống của mọi người công dân họ và hành bài học mới này. Một đời sống liên đới là liên kết gia đình, nhà trường cùng các tổ chức trong xã hội chung sống giáo dục con người trong xã hội hôm nay sống tốt đẹp làm người, con người sống là công dân thật trong xã hội ngày mai. Một đời sống khác là họ thối nát giáo dục trong đất nước không phải chỉ lo truy tìm kiếm tiền bạc khoa học kỹ thuật, song trước tiên là truy tìm kiếm tiền và kiếm tiền kiếm sống để làm người cho thời đại hôm nay và ngày mai. Và đời sống tiên quyết là giới hạn trách nhiệm xác định rõ nội dung cùng định hướng của môn học sống để làm người, và cần được mọi người thực hành. Chu toàn nhiệm vụ giáo dục này, đất nước này sẽ xây thêm nhiều nhà trường để giáo dục người đi con số nhà tù hay trại cải tạo.

Tôi cũng mong người tin theo Chúa, trong mọi hoàn cảnh, kiên vững bước theo Chúa là Đấng nâng đỡ và sống đời sống đạo, theo giáo huấn của Giáo Hội là ánh sáng của chân lý và tình thương. Chân lý và tình thương của Chúa, khi được con người đón nhận, sẽ trở thành đức hạnh và đức tin cho sự phát triển toàn diện con người và đất nước. Toàn diện có nghĩa là về mọi mặt văn hóa và xã hội, kinh tế và chính trị, thực tế và tinh thần, tâm trí và lòng đạo...

Tôi cũng mong cho mọi người công giáo, trong mọi nguy hiểm cũng như trong hành động, luôn tìm và thi hành ý Chúa. Giáo huấn của Giáo Hội dạy Chúa mong muốn là mọi người, công nhân nhân của báo lý, thành viên của phe họ phái, bước đi trong ánh sáng chân lý và tình thương, không phải để trở nên bất hạnh hay họp thối, nhưng để được phát triển toàn diện, để

nhân phẩm đc to sáng và đc nhìn nhn cùng tôn trng, đ tr nên chng nhân Tin Mng củu đ của Chúa trong th gi i hôm nay.

7. Đc Ông Barnabê Nguyễn Văn Phng đã nói rng “nhng ng i làm vic v i ĐTC đ gng theo dõi báo chí và ly tin đ c đ Internet đ bít đ đc tình hình Vi t Nam. Nhng v thông tin, s vng bóng đ i đ n Vatican Vi t Nam qu là m t ‘l hng’.” Ngài có đng ý nh th không? C th là, s tái lp bang giao gi a Vatican và Vi t Nam có th mang l i nhng gì cho đng Công giáo Vi t Nam?

ĐHY Phm Minh Mn: Chc năng truy n thông xã h i là giúp m i ng i tiếp củn v i s th t tròn đy, s th t phn nh th c t i cách trung th c. Th c t cho th y phng ng tin truy n thông thng truy n cho xã h i m t n a s th t, s th t m t chi u, ho c s th t b củt xén, b bốp méo, sao cho có l i cho ng i thông tin, cho vic tuyên truy n. Do đó vic đ i tho i cùng hp tác trên củ s s th t và công ích, đòi h i các đ i tác ph i thng xuyên có m t t i ch đ lng nghe t nhi u phía, đ theo dõi đ n bi n nh i u m t, đ hi u đ đ i nói và cách làm t i ch có ý nghĩa gì đ i v i s th t và công ích. Nh th , s hi n đ n của đ i đ n Vatican t i Vi t Nam s giúp cho Vatican thi hành cách có hi u qu h n nhi m v đng hành v i củng đng công giáo t i Viê t Nam trên con đ đ i tho i và hp tác phát tri n toàn đ n con ng i cùng đ t n củ Viê t Nam.

8. Ngài có mu n ĐTC Bênêđictô XVI vng thăm Vi t Nam không? M t củc vng thăm nh th có th mang l i nhng đ i thay nào cho Giáo H i Công Giáo và cho ng i Công Giáo Vi t Nam?

ĐHY Phm Minh Mn: Sau khi Đc Giáo Hoàng vng thăm Trung Đông, nhi u ng i mong Ngài đ n vng thăm Vi t Nam, đ đem l i hoà khí cho vùng đ t này, đ th p sáng lên ni m hy vng cho nhi u ng i.

Ngày 24.1.2010

Hng Y Tng Giám m c

+ **HY GB Phm Minh Mn**